

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 12

Lýsingarprísir fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Hósdagin 8. mars 1951

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,50 + porto um fjórðingsárid

25. árg.

SUM TJÓVUR Á NÁTT

Týskvöldið avbrýtur formaðurin tingfundin og boðar frá, at fundur skal vera fyri afturlatnum hurðum.

Teir, ið ikki vóru vígdur inn í hin politiska revaleikin, ið fer fram í tí sameinda sambandsafturhaldinum, spurdu: hvat er nú á vási?

Fram trínur landsstýrismaðurin Th. Petersen og leggur fyri eitt tolluppskot uppá 1 millión, hövuðsakliga á neyðsynjarvörur, sum tógv, tráður, linoleum, váksdúkar, sokkar, hosur, allar manufakturvörur, sum metravörur, klæði, klædnastykki, plastikkvörur, blikkamjól, rómi, kókur o. t., möblar, tilfar til möblar o. s. fr.

Javnaðarmenn og hinir mótmælisflokkar atalaðu harðliga henda atburð.

Vanligur siður hevur verið og er í øllum demokratiskum londum, at tá ið tilíkar lógir verða lagdar fram og skulu samtykkjast í eini handavending, verður, áðrenn hetta hendir, samráðst við allar partar. Eisni »oppositiónin«.

Men her var ikki sagt eitt orð til »oppositiónina«.

Bara sum eitt eiti legði afturhaldssamgongan uppskotið fram meðan tað var til prentingar í »Dimmalætting«.

Viðgerðin fór fram ólógliga.

Fyri at kunna halda fund fyri afturlæstum hurðum, má tingið samtykkja tað. Hetta var ikki gjørt.

Herafturat er at leggja, at paragraffirnir, ið skotnir verða uppá at broyta, eru áðrir enn teir, ið meint er við.

So skilaleys var viðgerðin.

Henda lóg er so statt ikki bara ein beista lóg móti smámanninum. Men hon er beinan vegin ólógliga gjörd. Hon er als ikki gildug.

Víðmerkingar:

Tollokrið verður lagt á vörur, ið at kalla allar eru undir strikuni, alto, hvørs hækkan ikki ávirkar prístalið.

Hetta vil siga tað sama sum ein »kunstig« skerjan av livikorum hjá arbeidarafjöldini.

Allir smámennt og øll fólk, ið eru lönt eftir prístalinum, megú leggja sær tað í geyma.

Henda lóg verður at dýrka vanligar brúksvörur so nógv, at bert klædnaútgærð hjá einum skipsmanni verður dýrkað við 50 kr.

Teir, ið stemmaðu fyri lógini, vóru: Th. Petersen, P. Petersen, Martin Holm, Hákon Djurhuus, R. Long, Fr. Bláhamar, S. Ellefsen, Sören Danielsen, A. Sørensen, Johan Poulsen, Jens Chr. Olsen, O. F. Joensen, H. Iversen, Andreas Djurhuus, Trygvi Samuelsen.

Nei stemmaðu allir javnaðarmenn og Kallsoy, meðan tjóðveldismenn stemmaðu ikki.

Til umhugsunnar

Mangan hevur verið tosað um, hvussu lítið, ið gjørt hevur verið fyri sjómenn okkara av okkara tingmonnum.

Eg skal koma fram við t. d. hesum. Í landinum eru 2 hvalastöðir, sum øllum kunnugt er hvalatvíst góður matur, og hava stöðirnar vist tør treytir, at tvöstið, sum er á hvalinum, skal fyrst fjálkið hava rætt til at skera til matna, áðrenn tað kann takast til útflutning ella smeltingar.

Men hvussu nógvir fiskarar kunna nýta henda rætt; tað eru fleiri menn,

og havi tosað við, sum siga seg hvørkin hava sæð ella smakað stórvalatvíst í fleiri ár, av tí grund, at teir ikki hava verið heima, og fáa annan at gera tað, er vónleyst, hetta skuldi verið nœmt at bótta um, við t. d. at hvalastöðirnar vóru treytaðar av, at salta tvöstið niður í tunnur og kundi tá landshandilin ella hvalastöðirnar havt 2 miðstöðir í landinum, aðra fyri sunnan og aðra norðanfyri, hvar fjólk kundu vent sær til at fingið tvöst.

Lögtingið hevur vist øllum kunnugt rætt til at geva hvalastöðunum eina ella aðra treyt.

Fiskari.

Frítíð við lön

Vegna tess, at tað referatið, sum eg lesi í »Dimmalætting«, sigur frá, at eg skal hava sagt við fyrstu viðgerð á tingi av hesum máli, at arbeidarar skulu fáa merkini, tá ið teirra ferja byrjar, vil eg upplýsa, at hetta er beint tvörtur ímóti tí sum eg førði fram. Eg segði millum annað fylgjandi:

Í 1936 reisti Føroya Javnaðarflokkur hetta mál á tingi. Eg hevði tessvegna væntað, at málið var liðugt nú; men so er ikki, og tessvegna ræður um at skipa soleiðis fyri, at hetta mál ikki verður eins og málið um Leynar sum hvalvág. Tað málið varð viðgjört á tingi í 34 ár.

Uppskotið, sum her fyliggur, hevur ymisk brek, sum megú rættast. Millum annað í grein 2, har tað stendur . . . »tá so, at arbeidi, sum hevur staðið uppá minni enn viku (6 dagar), verður ikki uppiroknað.«

Verður hetta framvegis standandi í lógini, so vil tað hava tær fylgir, at lossimenn fáa onga feriu við lön, tí fáar lossingar vara 6 dagar í senn.

So koma vit til grein 5, har m. a. stendur: »Um so er, at tað starvsfelagið, sum ávarðandi virki liggur undir ikki rindar frítíðarlönina ella tryggjar útgjald hennara, verður útgjaldið tryggjað við einari frítíðarmerkiskipan«. Her má eg spyrja, hví

ikki tilíik skipan viðv. frítíðarmerkium verður gjörd beinan vegin.

Arbeidsgevarar eiga at rinda 4 % til feriu hjá sínum arbeidarum og hesi 4 % skulu verða rindað við hvørja útbetaling, t. v. s. eina ferð í hvørji viku ella 14. hvønn dag fyri tímanlónað fólk og eina ferð um mánaðan til mánaðlónað fólk.

Eisini er tað skeiðt tá ið lógaruppskotið fyriskrivur, at yvirtíðarlön ikki skal viðroknað viðv. feriuskipanini.

Tórvur er til tilíika skipan um frítíð við lön. Vegna okkara flokk vil eg geva málinum besta viðmæli og vóni gott úrslit í hesi tingsetu.

J. H. Danbjörg.

YMISK TÍÐINDI

Grækarismessudag kl. 8 s. p. hevur Havnar Framburðsfelag aðalfund í Losjuni.

Mánadagin er Grækarismessudagur. Hin vanliga skrudgongan verður væntuliga sunnudagin. Tað eru longu fleiri dagar síðani tey fyrstu tjóðdrini vóru sædd.

Ullaprisurin gongur alsamt upp. Keyppmenn bjóða nú heilt upp í 20 kr. fyri kilo.

Róin er seldur til Svøríkis fyri 130 tús. kr. Menn eru komnir eftir honum.

Syðradalsmenn (Kallsoy) hava keypt Bláfoss fyri 95.000 kr.

Í nevndina fyri Havnar sjálvstýrisfelag eru valdir: Niels Nielsen, Carner Winther og Jóannes av Skarði.

Fyrilestur

Seinasta sunnudag helt katolikarpresturin Olaf Magnussen, fyrilestur um og vísti ljósmyndir av líkverju Jesusar, ið goymd verður í dómkirkjunum í Turin í Italiu.

Í líkverjunum sást týðilg leggstáður eftir einum mannalíkami, og tá vítskaparmenn í 1933 til fullnar granskaðu verjuna, komu teir til tað úrslit, at eingin ivi var um at hetta var líkverja Jesusar. Allar eftirlíkingar eru óhugsandi.

Av kemiskum orsökum er mannalíkamið, ið ligði hefur í líkverjunum ógviliga týðuliga avmyndað, og har sær ein millum annað merkir og blóðdropar eftir tornakrúmunum, merkini eftir húðfleingjunum, merkir eftir spjótstinginum undir hjartanum, merkir eftir naglaholunum í skövningunum (ikki í hondini, sum áður hildið, tá tað vildi verið ógjórligt at hongt ein mann á henda hátt), eins og annað, ið vísir hvønn leggstáðurin er eftir.

Orsakað av eldsbruna er líkverjan eitt sindur brend í stöðum og misslitað av vatni.

Tá forngranskarar ikki eru komnir til hetta úrslit fyrr enn nú í nýggjari tíð, er tað tí, at tað hevur verið tekniskt ógjórligt.

VINKONAN VITJAR

DREKKA, BREYÐ, KEKS og
FRUKTA MARMULATA
FÁAST HJÁ KEYPMANNI TYGARA